

Henning Sander Andersen

Ramsherred 58 - DK-5610 Assens - E-mail: hsa@privat.dk - Tlf. 6471 3025 - Mob. 2684 1679

Churchill reddede os for en ny besættelse i foråret 1945!

Desværre mangler der meget i danske historiebøger, om hvad der skete under Besættelsen og Den Kolde Krig. F.eks. har jeg intet kunne finde om det mere end positive, at Churchill reddede os fra en ny besættelse i slutningen af april 1945, denne gang af Sovjetunionen.

Historikere verden over er uenige om meget hvad angår 2. Verdenskrig og, ikke mindst "Den Kolde Krig", for hvornår begyndte sidstnævnte? Personligt er jeg enig med de historikere som mener, det var i forbindelsen med Jalta konferencen på Krim i februar 1945, hvor Churchill, Roosevelt og Stalin drøftede Europas fremtid. En af de vigtige ting man aftalte var, hvilke dele af Europa der skulle være "interessesfære" for hhv. Sovjet og de Allierede.

Til alt held var Stalin "fastlands politiker", og vidste ikke så meget om betydningen af søvejene, og det var mere end begrænset, hvad hans flåde havde udrettet under krigen. Churchill førte ordet for de Allierede, for Roosevelt var på daværende tidspunkt desværre døende, og vi mistede ham den 12. april, nøjagtigt to måneder efter konferencen sluttede. Churchill fik aftalt at Danmark hørte til de Allierede, og man vedtog også den opdeling af Tyskland i øst og vest, som blev grænsen mellem D.D.R. og Vesttyskland frem til Berlinmurens fald i 1989.

Når vi taler om grænselinjen, er det igen noget som historikerne er uenige om. Enkelte mener, at det allerede var på Jalta man aftalte, at den også skulle være våbenstillandslinje, så man ikke ville risikere at de Allieredes og Sovjets styrker kom i kamp med hinanden ved en fejltagelse. Andre hævder at det var general Eisenhower, de Allieredes øverstbefalende i Nordeuropa, som personligt lavede aftalen med sine kollegaer, de sovjetiske marskaler. Meget tyder på det er sidstnævnte der er sandheden, for åbenbart blev Churchill mere end vred da han hørte om det, og han var langt fra den eneste! Eisenhowers egne amerikanske generaler var meget skuffede over deres chefs aftale, for de kunne sagtens have taget Berlin før Sovjet! Hitlers hærledelse var godt klare over, at Sovjet var den der ville kræve hævn, hvorfor de koncentrerede de fleste af deres tilbageværende tropper på østfronten, men Eisenhower forbød altså sine generaler, at de krydsede over våbenstillandslinjen.

Som nævnt havde Stalin accepteret at Danmark var en del af de Allieredes interessesfære, men da hans admiraler fik referat af Jalta forhandlingerne blev Stalin gjort opmærksom på, at det var meget vigtigt, man havde kontrol over "Proppen i den flaske der hedder Østersøen", altså Danmark – ikke mindst i forbindelse med hans drøm om et kommunistisk verdensrige! Hærens marskaler fik derfor en hemmelig ordre fra Stalin om, at de endeligt skulle komme først "rundt om hjørnet" ved Lübeck, og op igennem Slesvig-Holsten før briterne og besætte Danmark! Dette fandt M.I.5, den britiske efterretningstjeneste heldigvis ud af, og da sovjetstyrkerne for alvor begyndte at rykke frem i det nordlige Polen og Tyskland, blev Churchill klar over der måtte gøres noget for at forhindre, at Danmark blev en del af Sovjets "interessesfære"!

Feltmarskal Montgomery fik derfor en lodret ordre om at rykke frem til Wismar, ca. 50 km øst for Lübeck – en operation senere kendt som "The Drive for the Baltic" – og det blev Eisenhower nødt til at acceptere, så amerikanerne rykkede også over linjen for at dække Commonwealth troppernes sydflanke. Det var den berømte 6th Airborne Division, der rykkede frem med assistance fra det ligeledes berømte kavaleri regiment "The Scots Greys", hvis "heste" nu var Sherman tanks. Det var 1st Canadian Parachute Battalion, som kom først frem til Wismar, "ridende" på skotternes kampvogne, efter en rimeligt besværlig tur. For det første var der utroligt mange flygtninge der kom imod dem, tyske civile som flygtede fra Sovjet tropperne. Samtidig måtte de også holde øje med de tyske tropper som der stadig var nogle af, men de havde heldigvis opgivet ævred, for de stod blot langs vejkanten og så på, at vore venner passerede. Den 2. maj om eftermiddagen nåede bataljonen frem til Wismar, og dagen efter var hele den 3. faldskærmsbrigade fremme.

Man vidste, at Sovjet tropperne var tæt på byen, så brigadegeneralen sendte en af sine oberstløjtnanter af sted, for at kontakte Sovjet styrkerne. Han kørte i en åben jeep, og havde to af sine canadiske soldater med, som kunne russisk, og det blev en ret så spændende tur! Da de nåede frem til de først Sovjet folk, bad oberstløjtnanten om at få kontakt til en overordnet officer. Medens de to talte sammen, var der pludseligt en kampvogns kolonne der passerede, så canadierne kørte efter dem sammen med officeren fra den røde hær, og det blev en ret så speciel tur, hvor de flere gange måtte ud i rabatten for at overhale, men de nåede heldigvis op til den forreste kampvogn kort før Wismars bygrænsen, hvor canadierne stod klar med en panserværnskanon.

De sovjetiske kampvogne standsede så, og oberstløjtnanten tog sovjetofficeren med til 6th Airborne's divisionschef general Bols, der nu var kommet til Wismar. Bols fortalte klart og tydeligt, at han havde ordre til at standse Sovjets videre fremrykning. Sovjetofficeren fastholdt imidlertid, at hans ordre var at rykke frem og indtage Lübeck, men Bols gav sig selvfølgelig ikke! På et vist tidspunkt havde han åbenbart fået nok, for han sagde til en af sine tolke: "Sig til ham, jeg har hele min division, og 5 artilleri regimenter til rådighed. Hvis han ikke giver sig og stopper, åbner vi ild!" Efter dette kom der et stort smil fra russeren, og han accepterede heldigvis, at de ikke ville rykke videre frem.

Til alt held for os rykkede Sovjet altså ikke videre frem i Nordtyskland, og iflg. en BBC journalist der var til stede i Wismar, var der fin kontakt mellem folkene fra 6th Airborne og de russiske tropper, med at give hinanden hånden og tage masser af fotos hvor man stod sammen, for ingen tvivl om, man fra begge siden var klare over krigen nu var slut, og det var allerede aftenen efter vi fik det vidunderlige budskab om, at tyskerne havde overgivet sig i Holland, Nordvesttyskland og Danmark. *Dog var det altså meget tæt på, at vi havde fået en ny besættelse!*

Om aftenen den 3. maj sendte Montgomery et telegram til imperiets generalstabschef lord Allanbrooke, og roste 6th Airborne og Scots Greys for deres perfekte arbejde, og det er ikke så mærkeligt at 6th Airborne er en af den 2. Verdenskrigs mest berømte enheder! Det var dem, der blev kastet ned med faldskærme på østflanken af landingen i Normandiet, natten før "D-Day, the 6th of June 1944", så de var med fra først til sidst, under kampene i Nordeuropa!

Montgomery tilføjede i telegrammet: "Der er ingen tvivl om, at det meget hurtige fremstød fra Elben til Østersøen, var en utrolig flot gennemførelse af opgaven af vore involverede tropper. Der er heller ingen tvivl om, at vi kun lige akkurat slog russerne! Imidlertid så endte alt vel, og hele den Slesvigske halvø er nu effektivt forseglet, og det vil vi opretholde."

Som sagt, mærkeligt man tilsyneladende intet finder om "The Drive for the Baltic" i danske historiebøger, for vi var heldige at vores strategiske beliggenhed var vigtig, ikke blot for Sovjet, men også de Allierede, for ellers var vi nok blevet en del af WAPA!

